

Jak powołać młodzieżową radę gminy

Celem powołania młodzieżowej rady gminy jest umożliwienie młodym ludziom realnego wpływu na decyzje zapadające w gminie. Chodzi również o rozwijanie ich zaangażowania obywatelskiego i dawanie szansy na aktywne uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności. Rada doradza władzom gminy, organizuje inicjatywy młodzieżowe i współpracuje z organizacjami społecznymi.

Scenariusz

Co znajdziecie w tym w scenariuszu

- Minimum teorii
- Krok po kroku
- Co po wyborach

Co to jest młodzieżowa rada gminy

Młodzieżowa rada gminy to organ działający w strukturze samorządu lokalnego, który **ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.**

Może być powołana z własnej inicjatywy rady gminy lub na wniosek wójta, podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, w szczególności: organizacji społecznej działającej na terenie gminy lub samorządu uczniowskiego.

Podstawa prawna: art. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Krok 1: sprawdźcie, czy w Waszej gminie działa młodzieżowa rada

Najpierw sprawdźcie, czy młodzieżowa rada na pewno nie istnieje w Waszej gminie. Zdarza się, że funkcjonuje jedynie formalnie – została powołana przez radę gminy, ale nigdy nie odbyły się wybory i rada nie zaczęła działalności.

Informacji szukajcie w [Biuletynie Informacji Publicznej \(BIP\)](#) lub na stronie internetowej urzędu gminy.

Jeśli okaże się, że młodzieżowa rada już została powołana, sprawdźcie jej statut, żeby dowiedzieć się, jak zorganizować wybory do rady.

Krok 2: zorganizujcie spotkanie z osobami zainteresowanymi założeniem młodzieżowej rady gminy

1) zaproszcie zainteresowane osoby, przede wszystkim:

- wójta lub burmistrza,
- radę gminy,
- samorządy uczniowskie ze szkół działających na terenie gminy – podstawowych i ponadpodstawowych,
- z organizacji społecznych wspierających młodzież,
- dyrekcję i nauczycieli ze szkół działających w gminie.

2) przygotujcie się merytorycznie do tego spotkania

Wiedzę dotyczącą sposobu powoływania i funkcjonowania młodzieżowych rad znajdziecie w art. 5b ustawy o samorządzie gminnym,

wzorach statutow, statutach innych młodzieżowych rad gmin (gmina Jabłonna), doświadczeniach uczestników akcji Masz Głos (Ciechocinek).

3) przeprowadźcie spotkanie

- przywitajcie uczestników, przedstawcie cel i zasady spotkania (10 minut)
- wyjaśnijcie, czym jest młodzieżowa rada gminy – omówcie podstawę prawną, cel powoływania tego ciała doradczego (15 minut)
- przeprowadźcie dyskusję przy stolikach tematycznych – poniżej przykładowe tematy (1,5 godziny)

Przygotujcie cztery stoliki – każdy na inne zagadnienie. Uczestnicy spotkania mają co 20–25 minut zmieniać stół, aby zabrać głos w każdym z czterech tematów. Przy każdym stoliku ma być jeden, niezmienny się moderator, który prowadzi rozmowę i robi notatki na jednej kartce widocznej dla dyskutantów wszystkich rund.

Tematy stolików:

stolik 1: potrzeby młodzieży w gminie;

stolik 2: zadania i sposób pracy młodzieżowej rady;

stolik 3: opiekun młodzieżowej rady – jakie powinien mieć kompetencje;

stolik 4: sposób wyboru członków rady.

- podsumujcie dyskusję – moderatorzy występują kolejno na środek i omawiają główne wątki, które wybrzmiały przy ich stolikach. Mogą się wspierać kartką, na której robili notatki. Opracowany materiał będzie podstawą do propozycji statutu młodzieżowej rady gminy (30 minut).

Krok 3: złożcie wniosek o powołanie młodzieżowej rady gminy

Do złożenia wniosku potrzebujecie:

 pisma skierowanego do rady gminy z prośbą o powołanie młodzieżowej rady gminy.

Wniosek może złożyć organizacja społeczna działająca na terenie gminy, wójt, samorząd uczniowski. **Pamiętajcie**, żeby we wniosku powołać się na odpowiednią podstawę prawną tj. art. 5b ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i uzasadnić swoją prośbę.

Rada gminy ma 3 miesiące na rozpatrzenie wniosku. **Jeśli wniosek zostanie odrzucony**, kolejne podanie możecie złożyć po 6 miesiącach.

Monitorujcie, co dalej dzieje się z wnioskiem – sprawdźcie w BIP-ie daty i porządki obrad rady miasta i podejmowane przez nią uchwały. Dzięki temu dowiecie się, czy Wasz wniosek został przyjęty czy odrzucony.

Krok 4. pozytywna decyzja?

Jeśli rada gminy podjęła decyzję o utworzeniu młodzieżowej rady gminy, kolejnym krokiem jest **przygotowanie statutu**.

Zgodnie z art. 5b ust. 10 ustawy o samorządzie gminnym to rada gminy nadaje statut, który określa przede wszystkim:

- zasady działania młodzieżowej rady gminy,
- tryb i kryteria wyboru jej członków,
- zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka rady.

Uwaga składający wniosek mogą przedstawiać swoją opinię na temat projektu statutu.

Po przyjęciu statutu zostaną przeprowadzone wybory do młodzieżowej rady gminy. Jeśli nie chcecie w nich startować, zaangażujcie się w promocję wyborów wśród młodych osób w Waszej społeczności.

Po wyborach młodzieżowa rada gminy może rozpocząć działalność. Do jej zadań należy w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży;
- 2) udział w opracowywaniu dokumentów strategicznych gminy na rzecz młodzieży;
- 3) monitorowanie realizacji dokumentów strategicznych gminy dotyczących młodzieży;
- 4) działania na rzecz młodzieży – zwłaszcza w zakresie edukacji obywatelskiej – na zasadach określonych przez radę gminy.

Ponadto, młodzieżowa rada gminy może współuczestniczyć w działaniach związanych z tworzeniem i realizacją **rządowych dokumentów strategicznych** dotyczących polityki młodzieżowej.

oprac.: Aleksandra Iwańska-Figura
2025